

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**



Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

**Силабус навчальної дисципліни
ІНОЗЕМНА МОВА (НІМЕЦЬКА)
B2**

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Усі спеціальності, за якими здійснюється
підготовка здобувачів PhD

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Іноземна мова (німецька)
Викладач (-і)	Венгринович Андрій Антонович
Контактний телефон викладача	0506641596
E-mail викладача	andrii.venhrynovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	9 кредитів ЄКТС, 270 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	понеділок 15:00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Курс поглиблює та вдосконалює знання, вміння і навички, здобуті у різних видах іншомовної діяльності за час навчання на програмах першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня вищої освіти, а також дає необхідний досвід застосування особливостей наукового стилю німецької мови на основі усних та письмових завдань. Досягнутий рівень знань, навичок і вмінь забезпечуватиме необхідну для науковця комунікативну спроможність у сферах фахового та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах. Здобувачі повинні вміти обґрунтувати тему власного дослідження, вимогливо проаналізувати літературу з фаху, коректно і аргументовано викласти (усно й письмово) результати власних досліджень німецькою мовою, взяти участь в обговоренні, вживаючи належним чином загальнонаукову та спеціальну лексику, уникаючи граматичних неточностей.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Дисципліна має на меті сформувати вміння та навички, які дадуть можливість здобувачам вільно спілкуватись з міжнародною науковою спільнотою, презентуючи свої дослідження усно та письмово. Аналіз фахової літератури німецькою мовою, навички мовлення і письма для підготовки різних видів наукових презентацій, коментування отриманих результатів, відповіді на еventуальні питання та участь у дискусії – основні програмові завдання курсу. Завданнями курсу є: розширення запасу слів здобувачів, розвиток їхньої мовної компетенції, засвоєння здобувачами основних мовних навичок (читання, письмо, усне мовлення, слухання, опанування спілкуванням на визначені програмою теми), повторення і поглиблене засвоєння граматики німецької мови.	
4. Програмні компетентності	
<u>Інтегральна компетентність:</u> Інтегральна компетентність. Здатність ідентифікувати та розв’язувати комплексні проблеми в галузі філології у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності й пропонувати наукові та прикладні підходи до їх вирішення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики. <u>Загальні компетентності:</u> ЗК 3. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосування сучасних інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК 4. Здатність спілкуватися з науковою спільнотою українською та іноземною (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) мовами з метою презентації та обговорення результатів своєї наукової роботи в усній та письмовій формі. ЗК 7. Здатність до участі в роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів, налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво, мотивувати колективну	

діяльність, спроможність застосовувати стимули та інші soft skills

Фахові компетентності:

ФК 8. Здатність аналізувати структуру та семантику мовних одиниць і категорій у художніх та медійних текстах, виявляти механізми їхнього функціонування, взаємозв'язки та взаємопереходи у транслятологічних текстах, виявляти етнолінгвістичні, соціолінгвістичні, лінгвокультурологічні явища, орієнтуватися в основних теоріях когнітивної лінгвістики, перекладознавства.

5. Програмні результати навчання

ПРН 8. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науковоінноваційній діяльності.

ПРН 9. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень.

ПРН 10. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і нормативно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо).

ПРН 11. Організовувати викладання філологічних дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, вимог до його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності студентів, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
практичні	90
самостійна робота	180

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
1, 2, 3	Усі спеціальності, за якими здійснюється підготовка здобувачів PhD	1, 2	О

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин	
	практичні заняття	самостійна робота
Thema 1. Heimat ist ... Neue Heimat. Erfahrungen beim Auswandern. Grammatik: Wortstellung im Satz. Tipp: Strategie in der schriftlichen Prüfung.	2	4
Thema 2. Ein Land, viele Sprachen. Vielsprachigkeit in der Schweiz. Einen Brief schreiben und Informationen einholen. Einen Forumsbeitrag schreiben.	2	4
Thema 3 Missverständliches. Erfahrungen bei einem interkulturellen Rollenspiel. Die Sonnenbrillenanalogie. Grammatik: Negation.	2	4
Thema 4. Zu Hause in Deutschland. Radiobeitrag über Einwanderung und Integration. Kommentare zu einem	2	4

Integrationsprojekt. Wortschatz: Redemittel zur Meinungsäußerung. Strategie: Informationen notieren. Aussprache: Fremdwörter. Tipp: Wortakzent und Endungen.		
Thema 5. Sprich mit mir! Gesten sagen mehr als tausend Worte... Fachtext zum Thema „Nonverbale Kommunikation“ Wortschatz: Körpersprache Grammatik: Vergleichssätze mit als, wie und je..., desto\umso...	2	4
Thema 6. Sprachen kinderleicht?! Diskussion „Frühes Fremdsprachenlernen“. Interview mit einem Sprachtalent Wortschatz: Komposita mit „Sprache“, Redewendungen Strategie: Argumente aus einem Text zusammenstellen.	2	4
Thema 7. Smalltalk – Die Kunst der kleinen Worte... Eine Radiosendung hören und Notizen machen. Wortschatz: Wetter Grammatik: das Wort es.	2	4
Thema 8. Wenn sich zwei streiten, ... Aussagen zu positiver und negativer Kritik In einem Rollenspiel einen Streit konstruktiv führen. Wortschatz: Streit. Tipp: Testaufgaben selber machen. Aussprache: mit Nachdruck sprechen	2	4
Thema 9. Arbeit ist das halbe Leben? Mein Weg zum Job. Umfrage zum Thema „Stellensuche“ Wortschatz: Arbeitsverhältnisse Grammatik: zweiteilige Konnektoren	2	4
Thema 10. Glücklich im Job? Diskussion „Glück im Beruf“ E-Mail an eine Online-Redaktion schreiben Wortschatz: Arbeitsleben	2	4
Thema 11. Teamgeist. Eigene Meinung zu Teambuildingsevents wiedergeben. Ein Meeting hören. Grammatik: Konnektoren um zu, ohne zu, (an)statt zu + Infinitiv und Alternativen	2	4
Thema 12. Werben Sie für sich! Einen Lebenslauf analysieren. Ein Bewerbungsschreiben. Ein Vorstellungsgespräch. Ein Arbeitsvertrag. Wortschatz: Bewerbung. Tipp: Bewerbungsschreiben. Aussprache: Konsonantenhäufung Strategie: Einen Lebenslauf schreiben	2	4
Thema 13. Zusammen leben. Sport gegen Gewalt. Projekt „Sport gegen Gewalt“ Grammatik: Relativsätze mit wer.	2	4
Thema 14. Armut. Wortschatz: Armut\Reichtum. Strategie: Überschriften zuordnen	2	4
Semesterkontrollarbeit	2	4
2-й семестр		
Thema 15. Im Netz. Eine Radiosendung „Internetverhalten und Onlinesucht“. Forumsbeitrag schreiben.	2	4

Grammatik: Nomen-Verb-Verbindungen.		
Thema 16. Der kleine Unterschied. Einen Text über Zukunftswünsche schreiben. Rollenspiel. Tipp: Kernaussagen und Meinungen in einem Text verstehen. Aussprache: stimmhaftes und stimmloses s und z.	2	4
Thema 17. Wer Wissen schafft, macht Wissenschaft. Wissenschaft für Kinder. Grammatik: Passiv und Passiversatzformen	2	4
Thema 18. Wer einmal lügt, ... Ein Radiofeature verstehen und eine kurze Geschichte schreiben. Wortschatz: Lügen, Redewendungen	2	4
Thema 19. Ist da jemand? Einen Artikel über Zukunftsvision verstehen, eigene Szenarien entwickeln Wortschatz: Mensch-Umwelt-Natur Grammatik: Indefinitpronomen Strategie: Überschriften schaffen Orientierung	2	4
Thema 20. Gute Nacht! Inhalt eines Textes wiedergeben. Einen Brief schreiben. Wortschatz: Redemittel für Textwiedergabe und Meinungsäußerung. Aussprache: Fremdwörter ändern sich	2	4
Thema 21. Fit für... Fit für den Onlineeinkauf. Ratgebersendung und Infotexte. Wortschatz: Onlinekauf Tipp: Wortliste erstellen Grammatik: Passiv mit sein	2	4
Thema 22. Fit am Telefon. Telefongespräche erfolgreich bewältigen. Strategie: Telefonieren	2	4
Thema 23. Fit für den Kollegen Wortschatz: Umgang am Arbeitsplatz. Grammatik: Vergleichssätze mit als, als ob und als wenn im Konjunktiv II	2	4
Thema 24. Fit für die Prüfung. Wortschatz: Prüfung, Redemittel zum Diskutieren und sich einigen. Aussprache: Höflichkeit am Telefon	2	4
Thema 25. Kulturwelten. Weltkulturerbe. Informationen über ein UNESCO-Weltkulturerbe zusammenfassen Grammatik: Textzusammenhang	2	4
Thema 26. Kunstraub. Eine Geschichte schreiben. Wortschatz: Krimi.	2	4
Thema 27. Sprachensterben. Gründe für das Sterben von Sprachen verstehen. Tipp: Grafikbeschreibung. Grammatik: Modalsätze mit dadurch, dass und indem	2	4
Thema 28. Das Haus am Meer. Ein Buch oder ein kulturelles Ereignis vorstellen. Wortschatz: Schach, Verhaltensweisen	2	4

Aussprache: Sprechen und Emotionen.			
Semesterkontrollarbeit		2	4
3-ий семестр			
Thema 1. Das macht(e) Geschichte Geschichte erleben Tipp: Lernen mit Bildern Grammatik: Nomen, Verben und Adjektive mit Präpositionen		2	4
Thema 2. 26.10. – Ein Tag in der Geschichte. Informationen in der Präsentation zusammenfassen.		2	4
Thema 3. Irrtümer der Geschichte. Wortschatz: Redeeinleitende Verben. Grammatik: Indirekte Rede mit Konjunktiv I		2	4
Thema 4. Grenzen überwinden. Informationen zusammenfassen.		2	4
Thema 5. Film „Ein Traum wird wahr“. Selbsteinschätzung.		2	4
Thema 6. Mit viel Gefühl... Mit Musik geht alles besser. Interview hören und Forumsbeitrag schreiben. Wortschatz: Musik Grammatik: Nominalisierung von Verben		2	4
Thema 7. Farbenfroh Wortschatz: Komposita mit Farben Tipp: Nominalisierungen in Überschriften		2	4
Thema 8. Sprache und Gefühl. Dialog zu einem Bild schreiben. Grammatik: Modalpartikeln.		2	4
Thema 9. Gemischte Gefühle. Wortschatz: Redewendungen zu Gefühlen Aussprache: mit und ohne Ironie sprechen. Strategie: Strukturiert mitschreiben		2	4
Thema 10. Film „Musik macht klug“. Kapitelwortschatz.		2	4
Thema 11. Ein Blick in die Zukunft. Roboterwelt. Blogbeitrag „Roboter ersetzen Menschen“. Grammatik: Partizipien als Adjektive		2	4
Thema 12. Dr. Ich. Wortschatz: Redemittel für Vortrag. Tipp: Einen Vortrag halten. Strategie: Strukturiert mitschreiben		2	4
Thema 13. Berufe der Zukunft. Wortschatz: Ausbildung\Beruf. Grammatik: Konnektor während, Präpositionen mit Genitiv		2	4
Thema 14. Meine Zukunft – deine Zukunft. Wortschatz: Beschwerde. Aussprache: Frage oder Aussage?		2	4
Semesterkontrollarbeit		2	4
ЗАГАЛОМ:		90	180
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, що		

оцінювання навчальної дисципліни	регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. 1-ий та 2-ий семестри: Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за кожен семестр, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, самостійну роботу та виконання семестрової контрольної роботи. Два завдання на самостійне опрацювання дають можливість набрати максимум 10 балів. 3-ий семестр: Загальна максимальна сума балів становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, семестрову контрольну роботу, самостійну роботу (модуль 1) та бали, отримані під час іспиту (модуль 2). Допуск до іспиту становить максимум 50 балів, бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів. Одне завдання на самостійне опрацювання дає можливість набрати максимум 5 балів. Допуск до заліку / іспиту передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (мінімум 25 балів). Здобувач освіти, який не набрав 25 балів, до іспиту за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії здобувач користується повторним правом отримати допуск на складання іспиту за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).
Вимоги до письмових робіт	Щосеместра передбачено одне письмове підсумкове тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua, яке охоплює від 30 до 50 завдань. 1-ий та 2-ий семестри: семестрова контрольна оцінюється максимум у 20 балів. 3-ий семестр: семестрова контрольна оцінюється максимум у 10 балів.
Практичні заняття	1-ий та 2-ий семестри: Оцінюється відвідуваність усіх 14 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 70 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 14. 3-ий семестр: Оцінюється відвідуваність усіх 14 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 35 балів розраховується як середнє арифметичне усіх практичних занять з ваговим коефіцієнтом 7.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується активність здобувача під час занять; присутність на заняттях, пропуски занять без поважних причин, а також результати відпрацювання пропущених з поважних причин занять. При виставленні допуску до іспиту (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин (35 балів), бали підсумкового тестування на платформі d-learn.pro (10 балів) та бали, отримані за опрацювання навчального матеріалу під час самостійної роботи студента (5 балів).

Підсумковий контроль	Форми підсумкового контролю – залік / екзамен. Форма задачі – комбінована. На іспиті здобувачеві пропонується екзаменаційний білет із трьох завдань – двох теоретичних (30 балів) і одного практичного (20 балів). Максимальна кількість балів за екзамен – 50 балів.
8. Політика навчальної дисципліни	
Для визначення рівня володіння німецькою мовою здобувач перед початком навчання проходить тестування за покликанням https://einstufungstests.klett-sprachen.de/eks/DaF-A1-C1/. Здобувач освіти повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності. <u>Академічна доброчесність:</u> Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. <u>Відвідування занять:</u> При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність на заняттях, пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Здобувачі мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до занять і письмових робіт, на консультаціях викладача щопонеділка о 15.00. <u>Навчання за індивідуальним графіком:</u> Здобувачі, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. <u>Неформальна освіта:</u> Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, Udemy, VNB, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Наприкінці курсу здобувачі освіти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті https://d-learn.pnu.edu.ua.	
9. Рекомендована література	

Основна:

1. Duden "Grammatik der deutschen Gegenwartssprache" / hrsg. und bearb. von Günther Drosdowski in Zusarb. mit Peter Eisenberg – 10., völlig neu bearb. und erw. Aufl. Mannheim [u.a.] : Dudenverlag, 2022. 984 S.
<https://www.duden.de/sprachwissen/sprachratgeber/Duden-Die-Grammatik-10-Auflage>
2. Aspekte neu. Arbeitsbuch B2. / Koithan Ute, Schmitz Helen, Sieber Tanja, Sonntag Ralf. Berlin und München: Klett-Langenscheidt, 2015. 184 S.
3. Aspekte neu. Lehrbuch B2. / Koithan Ute, Schmitz Helen, Sieber Tanja, Sonntag Ralf. Berlin und München: Klett-Langenscheidt, 2015. 200 S.
4. Dinsel S., Geiger S. Großes Übungsbuch. Grammatik [1. Aufl.]. Ismaning: Hueber Verlag, 2009. 296 S.
5. Földeak H. Sag's besser! Ismaning. Arbeitsbuch für Fortgeschrittene [In 2. Bände, 1 Band]. Ismaning: Hueber Verlag, 2005. 151 S.
6. Földeak H. Sag's besser! Ismaning. Arbeitsbuch für Fortgeschrittene [In 2. Bände, 2 Band]. Ismaning: Hueber Verlag, 2005. 191 S.
7. Hall K., Scheiner B. Übungsgrammatik für Fortgeschrittene. Deutsch als Fremdsprache [1. Aufl.]. Ismaning: Hueber Verlag, 2001. 431 S.
8. Zwischendurch mal ... Landeskunde. / Specht Franz, Heuer Wiebke, Pasewalck Silke, Neidlinger Dieter, Dahmen Kristine. Ismaning: Hueber Verlag, 2012. 102 S.
9. Венгринович А.А., Весоловський О.В., Угринюк Р.В. Schrecklich nette deutsche Grammatik für Doktoranden. Навчальний посібник з практичної граматики для здобувачів ступеня доктора філософії. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2022. 105 с.

Додаткова:

1. Eisenberg P. Grundriss der deutschen Grammatik. Stuttgart, Weimar : Metzler, 1994. 581 S.
2. Engel U. Deutsche Grammatik : Neubearbeitung. München : INDICIUM Verlag GmbH, 2009. 488 S.
3. Pittner K., Berman J. Deutsche Syntax: ein Arbeitsbuch. Tübingen : Gunter Narr Verlag, 2007. 250 S.
4. Zifonun G., Hoffmann L., Strecker B. Grammatik der deutschen Sprache. In 3 Bänden. Berlin : Walter de Gruyter Verlag, 1997.

Інформаційні ресурси:

1. <https://grammis.ids-mannheim.de/>
2. [Anna Reder - Grammatiken und Übungsgrammatiken](#)
3. <https://wortschatz.uni-leipzig.de/de>
4. <https://woerterbuchnetz.de/>
5. www.goethe.de
6. www.canoo.net
7. www.wissen.de
8. www.internetbibliothek.de
9. www.redensarten-index.de
10. www.sprichwoerter.net

Викладач _____ Андрій ВЕНГРИНОВИЧ